

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 25 K Félévre 150 K
 Negyedévre 75 K Egész évre 300 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 1 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM
 INTERURBAN TELEFON: 3-48. SZÁM

Hazaárulás

Ha a középkorban élnénk, akkor hadéktalanul meg kellene hordoztatni a véres kardot Darab-Magyarország minden zugában és harcra toborzani még a félholtakat is azon gyalázatos merénylet ellen, mely a magyar államvasutakat 90 évre bérbe kívánja adni egy francia pénzcsoportnak. A feltételek, amelyek ezen pénzműveletet kísérik, annyira megalázók, felháborítóak, nemzetrontók, hogy az ember orcápirulva, dühtől reszketve kérdi: hát volt és van keresztyén magyar ember, aki ilyen üzletnek még a gondolatát is ne utasítaná kirobbanó haraggal vissza? És vegyétek tudomásul: voltak és vannak ilyenek. De egyben tagadjatok meg ezekkel minden közösséget: istent, hazát, becsületet, levegőt, napsugarat és fogjatok össze mindnyájan, de mindnyájan, akiknek lelketekben még egy parányi hazaszeretet él, hogy ezek a mételyei a magyar közéletnek örökre letűnjenek a szereplés teréről és süllyedjenek bele a szegyenletes megsemmisülésbe.

Mert mi a vasut nekünk? Az, ami egy test szervezetnek a véreinek hálózata. Ha a vérkeringés rendes, akkor a test egészséges és ez alapon lehet dolgozni, egyáltalán lehet élni; de ha az erek munkája beteg, lázas, akkor megbénul lassankint a többi szerv is és végre beáll a halál. Ez a vasut szerepe és feladata egy országban. Hát képzeljétek most már el a magyar államvasutat akár francia, akár más idegen igazgatás alatt? Képzeljétek el a magyar nemzeti érdekek szolgálatát idegen tőke nyereszkesedő rabigájában? Képzeljétek el a sok ezer magyar vasutast, amint szolgálatából „meg nem felelő” gyanánt elbocsátva éheznek, rongyoskodnak, vagonlakóskodnak? Képzeljétek el, hogy Debrecenben oláh az üzletvezető, Budapesten cseh a vezérigazgató, Szegeden szerb az állomásfőnök? Képzeljétek el ilyen vezetők mellett békében a magyar ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági üzlet forgalmát, háboruban a mozgósítást? . . .

De nem! Ne képzeljétek el semmit, hanem forrjon fel minden véretek az utolsó csöppig, feszüljön meg minden izmotok és tegyetek elszánt, szent fogadást, hogy ezt a gyalázatos és aljas merényletet megakadályozzátok. Most még csak szavunkat emeljük fel és tiltakozó öklünket rázzuk feljük, de ha kell, — és ezt jól jegyezzék meg azok az urak akár kicsodák is, még ha miniszterek is — akkor megteszünk mindent, amivel ezt a hazaárulást még embriójában megfojtjuk.

Akkor nem fogunk az eszközökben válogatni.

A Máv. ügye a nemzetgyűlés előtt

A kormány semmiféle opciót nem adott

Budapest, június 21. A nemzetgyűlés mai ülését 11 órakor nyitotta meg Rakovszky István elnök, aki bemutatta Négyessy László, Schiffedt Ferenc, Bernolák Nándor, Gelencsér Nándor és Gaál Endre megbízó levelét, majd bejelentti, hogy Waigang Aladártól kérvény érkezett a Házhoz a zsidó kérdés ügyében és Fangler Béla napirend előtti felszólalásra, Sándor Pál pedig sürgős interpellációra kért és kapott engedélyt.

Tangler Béla hivatkozik Hermann képviselő válasz nélkül maradt interpellációjára és rámutatott arra, hogy a fővárosban napok óta hírek keringenek arról, hogy egy francia pénzcsoport 90 évre akarja bérbe venni a Mávot és 250 millió frank beruházásra kötelezi magát. Hír szerint a bérlő társaság a MÁV tisztviselőit elbocsájtathja, de a nyugdíjakat a magyar állam tartozik fizetni. A szerződésnek ez a pontja egy fél millió embert érdekelne, s ezenfelül ott vannak a MÁV gépgyárai és öntödei, melyekben szintén 100 ezer ember talál kenyeret. Ezek a bérbeadás folytán ki lennének téve egy idegen pénzcsoport kenyévkedvének. A kormány a nemzetgyűlés megkezdése nélkül nincs joga ilyen óriási fontosságú kérdésben dönteni és a maga részéről tiltakozik ellene.

Utána Karafíth Jenő tette szóvá, hogy a képviselők kétszón járnak be a Házba, majd Ereky és Ruppert személyes ügyeiket tisztázták, végül áttértek a napirendre, az árdragitók-

ról szóló törvényjavaslat tárgyalására, melyhez elsőnek Gieswein Sándor szólott hozzá, s a deres helyett a pénzbüntetés fokozását javasolja, utána Vikovényi Jenő, Schandl Károly, Bernolák Nándor szólaltak fel, majd Ruppert Rezső előadó védi meg a javaslatot. Azután Sándor Pál terjeszti elő sürgős interpellációját a bojkott és Máv. ügyében, melyre

Simonyi-Semadam miniszterelnök válaszolt azonnal. Kijelentette, hogy a Máv. bérbevétele semmiféle francia bank opciót nem kapott. Tárgyalások voltak ugyan, de azok inkább csak informatív jellegűek. A bojkotthoz pedig egy állam kormányának sincs semmi köze, az tisztán a szakszervezetek szövetségének a manővere. Felolvasta a minisztertanácsnak a represszáliákra vonatkozó határozatát.

A miniszterelnök válasza után az elnök a nemzetgyűlést berekesztette.

Az oláh király Bukovinában

Bukarest, június 21. (Nemzeti St. tel. jel.) Ferdinánd oláh király és családja meglátogatta az elmúlt héten Bukovinát és Csernoviczban egy üdvözlő beszédre a következőket válaszolta:

— Teljes erőmből azon vagyok, hogy a nemzetiségek Nagyrománia minden részében szabadon gyakorolhassák vallásukat és nemzeti nyelvüket.

Minisztertanács a lemondás ügyéről

Simonyival elégedetlenek a pártok

Budapest, június 21. (Nemzeti St. tel. jel.) A belső politikának ma izgalmasan érdekes és kritikus napja van. Délelőtt a kormány a nemzetgyűlés megnyitása előtt minisztertanácsot tartott, amelyen a kabinetnek minden tagja jelen volt. A tiszántúli kerületekben idős miniszterek félbeszakították agitáló körutjukat, mert a válság a fővárosba szőlította őket. A Ház folyosóján szenvedélyes vita volt arról, hogy elérkezett a cselekvés órája és felkellett vetni a kabinet kérdését. A képviselők most már nem titkolják elégedetlenségüket: határozott programra van szükség.

Simonyi kabinetje sem a parlamentet sem a pártot nem tudja politikájával irányítani, külpolitikai vonatkozásban pedig szintén nem tud bátor iniciatívával fellépni. — A kabinet állása

különben egy héttel ezelőtt megingott, amidőn a pártok kifejezésre juttatták a miniszterelnök előtt azon kívánságukat, hogy a kormány helyzetét komoly megfontolás tárgyává tegye. Azóta eljött tulajdonképpen a kormányválság napja és a kabinet lemondása a tiszántúli választások miatt maradt csak függőben.

Ausztria perfid magatartása, az osztrák bojkott, amelyből a hazai zsidóságnak is sokat tulajdonítanak, kiélezte a helyzetet. A kabinet teljesen zsidóvédelmi politikát folytat és mellőzi a keresztyén magyarság érdekeit. Minden esetben nyíltan is felvetik ezt a kérdést és amennyiben később a pártok követelésének nem tesz eleget és nem vonja le a konzekvenciákat, ez esetben a keresztyén pártban mozgalom indult, hogy a kisgazdákkal közös értekezletet tartsanak.

Bécs megkezdte a bojkottot

Csehország és Jugoszlávia felé szabad a forgalom

Budapest, június 21. (Nemz. St. tel. jel.) Vasárnap éjjel pontban 12 órakor Bécs megszüntette Ausztria és Magyarország között az összeköttetést, s ezzel az Amsterdamban elhatározott bojkott kezdetét vette. A kormány éjfél 12 órakor hivatalos táviratot adott le Bécsnek, melyben az ellenrendszabályok életbe léptetését közli, de ezt a táviratot Bécs már nem vette fel, mert a bécsi táviróhivatal előtt 16—18 éves suhancokból álló csöcselék gyűlt, botokkal döngötte az épület kapuit, beverte ablakait és követelte, hogy a személyzet azonnal távozzék onnan. Ez időtől fogva Bécs budapesti hívásra többé nem felel. A bécsi polgári lapok egyértelműen kárhozzátják a bojkottot és a bécsi nép elleni gyilkos merényletnek tartják. Kassa, Prága, Pozsony akadály-

talanul veszi fel a budapesti telefon- és táviróhívásokat, ugyisintén Zágráb és Eszék is. Budapestről vasárnapról hétfőre virradó éjjel Bruck felé indítottak egy tehervonatot, de ez csak belföldi állomásokra szállított küldeményeket. A bojkott következtében a budapesti külföldi képviselők vasárnap már nem tudtak kormányaikkal érintkezni.

Budapest, június 21. Vasárnap délután 3 óra óta a bécsi téviróközpont ismét rendszeresen jelentkezik a budapesti hívásokra és felveszi a leadott táviratokat. A személyvonatok rendszeresen közlekednek, a tehervonatok azonban csak üresen engedik át a határon. A Duna hajós-társaságok szintén nem szállítanak árukat, s a Bécsbe szóló küldeményeket Köngtűnél visszatartják.

A Ker. Nemzeti Liga Debrecenben

Megalakult a Liga debreceni osztálya

Vasárnap délelőtt tartotta a Keresztyén Nemzeti Liga tisztviselői zászlopontását Hajdúvármegye székházának dísztermében. A hatalmas terem zsúfolásig megtöltötte az érdeklődők sokasága, melynek soraiban ott láttuk nemcsak a város vezető és előkelő egyéniségeit, hanem a munkásság és a földmives nép számos képviselőjét is. — Ott voltak a többek között Hubert Ottó kormánybiztos-főispán, Lindenberger János rk. prépost, Uray Sándor lelkész, Haendel Vilmos és Iványi Béla, egyetemi tanárok, Szentkirályi Tivadar iparkamarai elnök és még számosan.

Az alakuló gyűlést Hubert főispán kérésére dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár nyitotta meg, s szívélyesen üdvözölte a budapesti központi vezetőség megjelent tagjait. Majd vázolta a gyűlés összehívásának és a Keresztyén Nemzeti Ligának célját és nagy horderejű fontosságát. Utána dr. Wolff Károly a Nemzeti Liga ügyvezető elnöke kezdeti hatalmas, könnyekig megható beszédébe, amelyet, — sajnos, lapunk szűk keretei miatt — nem hozhatunk egész terjedelmében. Kijelenti, hogy ők nem politikát jöttek csinálni Debrecenbe. Ők az örök igazságot hirdetik. A politika csak az örök igazság megvalósításának átmeneti eszköze, de a Liga nem eszköz, hanem alap, amely független minden politikai esélytől.

— Mi nagy hivatást teljesítünk akkor, amidőn Debrecenben át akarunk a Tiszántul magyarságához, a protestáns testvérekhez szólani.

— Én már gyermekkoromban a lőtér földön, ahol most cseh rablók garázdálkodnak, ott szívtam magamba az olthatatlan hazaszeretetet, s Debrecen neve már akkor, mint valami szimbólum lebegett előttem, a meg nem alkuvó magyar szellem prototypusa. Ránk nézve nem lehet közömbös, hogy ez a szellem milyen álláspontot foglal el a jövő evolúció kérdésében. Nem állhatunk meg egymás mellett idegenül. Álljunk meg egy kicsit s nézzünk szét. Romokban hever minden. Országunk háromnegyedrészé nem a mienk ezidőszertint. Itt állunk összezsúfoltan és látjuk a száműzött vagonlakó magyarság ezreit, akiket mindenüttől, az otthonuktól fosztottak meg, akik bolyonganak szeretszűfoltán itt az őshazában. S ha egy polgára ennek a városnak úgy látná, hogy az ő háza, vagy élete már nincs veszélyben a rabló oláhok kivonulásával s hogy elmúlt már a fergeg: az nagyon téved, mert még mindig veszélyben van. Ha volt valaha veszély, az csak most van igazán. Ha tovább akarunk haladni a fejlődés útján, meg kell állapítanunk az alapelveket.

— Én az egész reformációban nem látok mást, mint a hitnek, a krisztusi gondolatnak újólagos diadalát. Az emberi lelket kísértette a sátán, de a pozitív hit halhatatlanságának mindig ott volt az egyedüli alapja: a krisztusi hit. A protestantizmus mást is akar. Összekötötte ezt a fajisággal, melynek körében akarta ezt megvalósítani. És most megállapíthatjuk azt, hogy minden intézményben, s mindenben benne van az, ami Isten. Az örök igazsághoz hozzányulni nem szabad. Ilyen két igazság a krisztusi gondolat és a fajiság gondolata... A zsidó fajiság kérdésére tér át és megállapítja, hogy a zsidó fajiság a krisztusi gondolat ellenében áll s nem egyezik e két igazsággal. Ha a materializmus szellemét nézzük, akkor is rájövünk, hogy az összes fegyverbarátságban élő emberek lelkéből kiöli magát a hitet. A kiölt hittel megtagadja magát az emberi morált és ott bolyong a talmod szellemében. De a második, a fajiság sem engedi ezt meg. Ez nem közömbös ránk nézve, hogy Debrecen, ez a fajmagyar város megakarja-e őrizni fajiságát, vagy elpusztítja és akkor maradjon meg a zsidó közös fegyverbarátságon. Aki a zsidókkal való fegyverbarátságot akarja ma fenntartani, hogy azok érdekeit szolgálja, az vétkezik a protestantizmus s vétkezik a nemzet érdekei ellen. (Taps.)

— Hol van a fajiság? Hol volt a fajiság a múltban? Talán az irodalomban? Az irodalom nem volt magyar. Itt egy nagy tévedés van. A zsidóság lehetne egy pillanatnyilag kellemes fegyvertárs, ha nem faj, hanem felekezet lenne,

amely elállja minden faji érvényesülés útját. Akkor, amikor a protestantizmus liberalizmusáról beszél, akkor is lábbal tiporja azt, mert lehet az a zsidó budapesti, vagy debreceni, az sohasem fogja felejtani az ő évezredes zsidó hagyományait és annak ő szíviája el az életnedvét, hogy ő érvényesüljön. (Taps.)

Igy tették tönkre a belpolitikát, így bomlasztották szét a hadsereget és döntötték romokba az ezeréves Magyarországot. Hol volt a zsidó fajisága? Szolgált az örök zsidó internacionalizmusával a fajiságot akkor, amidőn Debrecenből egy ágyulövésre demarkációs vonalat adtak nekünk. Itt kérdezem én a protestantizmust a két alapigazságból kiindulva: lehetséges-e ezt a fegyverbarátságot fenntartani? Hol keressük itt, ahol a lelkekben az üzet és a nemzetköziség honol. Egy nagy tábor az országban épügy vallja az egy igaz Istent, a lélek halhatatlanságát, ott áll a katolicizmus nagy tábora, miért nem lehetséges az, hogy elfelejtve azt a sok félreértést megtaláljuk egymásban azokat, akik kölcsönösen együttráirják Magyarországot. Lehet-e ugyanekkor különbség katolicizmus és protestantizmus között? Ezért szükséges egy olyan szervezetet létesíteni, amely ne szétválásson, hanem egybe tömörítsen bennünket. Ezt a célt akarja az Egyesült Keresztyén Nemzeti Liga szolgálni és ezt a gondolatot fogja ápolni nemcsak ma, hanem holnap és minden körülmények között még akkor is ha a jutalom szurony és akasztófa lesz. Ennek a keresztyén szolidaritásnak vára akar lenni a Keresztyén Liga.

A lelkes éljenzéssel és tapsal fogadott beszéd után dr. Raffay Sándor ev. püspök mondott gyönyörű beszédet.

— Egy nagy igazság magvát — mondotta — akarjuk mi elhullatni Debrecen lakossága szívében. Egy igazságot akarunk hirdetni, amelyről elfeledkeztünk, amelyet eljettünk, de amely nélkül tovább élni nem tudunk. Ez az igazság, a keresztyén testvériségnek a szükségérzete. Enélkül Magyarországot ezt a romokká zúzott országot nem lehet felépíteni. A Ker. Liga felakarja bennünk a tudatát ébreszteni annak,

hogy tisztán lássuk, mit veszítettünk és hogy legyen akaratunk annak visszaszerzésére.

Csak ez a közös alap, ez a testvériség, az egymásiránti szeretet nyújthat nekünk reményt arra, hogy minden veszteségünket visszaszerezzük.

Utal Prohászka Ottokár püspök szavaira, aki azt mondta, hogy szívárvány-hidat kell létesíteni Debrecen és a katolicizmus között. Nekünk még több kell, erősebb, nagyobb acélhid, hogy felépíthessük az új Magyarországot! (Leikes éljenzés és taps.)

Bernáth István dr. szólt fel ezután a Kálvin-Szövetség nevében.

— E két hatalmas beszéd után — mondotta — nem sok mondani valóm maradt, de úgy érzem, hogy amidőn már kinyújtották a kezét a kálvinisták felé, lehetetlen, hogy azt valaki el ne fogadja és meg ne rázza... Megemlékezett Debrecen kálvinista nagyjairól Budai Ézsaiásról, Révész Imréről stb. és kijelentette, hogy a kálvinisták részéről elfogadható a felajánlott nyújtott kéz.

Néhány szóban megemlékezik még a Kálvin-Szövetség 12 év előtti megalakulásáról és működéséről.

Az alakuló-gyűlés ezután megválasztotta a tisztikart, a számvizsgáló bizottságot és a 30 tagú választmányt. A tisztikar a következőképpen alakult meg:

Elnök: dr. Haendel Vilmos egyet. tanár. Társelnökök: Lindenberger János prépost-plébános, Dicsőffi József ref. lelkész és Szomjas Gusztáv főispán, alelnökök: dr. Dávid István törv. bír., dr. Besseney Lajos tanár, dr. Galánffy János kir. közjegyző, Hubert Ottó főispán és Szentkirályi Tivadar elnökgazdátó, főtitkár: dr. Porzász Károly ügyvéd a Magyar Szövetség titkára, titkár: Szabó Márton tanár, főpénzt.: Móritz Bertalan tkp. tisztv., pénzt.: ifju. Ganofszy Lajos, jegyző: dr. Nagy János és dr. Tápay Károly.

A Liga ilyképp megalakult debreceni osztálya Szentkirályi Tivadar alelnök indítványára kimondotta, hogy az elhangzott három gyönyörű beszédet a vidéken való terjesztés céljából mielőbb kinyomatja.

A nagy-gyűlés délután egy órakor ért véget.

Bécsi keresztyének a magyar bojkott ellen

Nyilvánvaló, hogy a III. internacionálé-nak Lenin és Kun Béla által intonált bojkott határozata a magyar munkásság mellett elsősorban Bécs városának jobb sorsra érdemes keresztyén lakosságát sújja legérzékenyebben, s a magyar kormány akarva-nemakarva kénytelen az amugy is agyongyötört néppel éreztetni a kétélű fegyver nagyon kifent másik élet. Az ősi császárváros keresztyén sajtója nem is titkolja előlötti aggodalmát és a bojkott-határozat kihirdetése óta nap-nap után élesebb és élesebb cikkekben kel ki a zsidó-internacionálé és cinikus gonoszú fogvicsoritása miatt. A Wiener Stimmen legutóbbi száma. „A bolsevisták éhségábrójaja Bécs ellen” és „A zsidó-kivánságra elrendelt bojkott” cím alatt a következőket írja:

— Junius 20-án kell a southamptoni nemzetközi szakszervezeti szövetség által Magyarország ellen elrendelt bojkottnak megkezdődnie.

— A bojkott tudvalevőleg azt a célt szolgálja, hogy eleget tegyen a zsidók bosszuszomjának a budapesti zsidó-diktatura összeomlása és a tanácsrendszer borzalmaiban büns elemek megbüntetése miatt, s hogy Magyarországra nyomást gyakoroljon és a keresztyén-nemzeti irányzattól eltérítse.

— A bojkottot Southamptonban, csak elhatározták, de Magyarország szomszédállamainak Marxista elvt munkásságára vár a bátor feladat, hogy ezt saját magukra nézve öngyilkos cselekedetet végrehajtsa.

— A francia és angol munkásságára sem jelent ez a határozat semmit, s nagyon könnyen veszik, hogy a zsidó kivánságnak ez esetben megfeleljenek. De az osztrák munkásságra, valamint az egész osztrák népre, de különösen Bécs lakosságára ez a bojkott egy új romlást, az élet újabb megdrágulását jelenti. Sem főze-

lék, sem gyümölcs, sem más élelmicikk nem juthat el jun. 20-ika után a bécsi piacra és a bécsi zsidó árarágítók és üzérkedők, akik láthatólag nem messze állanak a bojkott határozattól, a kedvező szép alkalmat a keresztyén nép újabb kiszípolozására kellően fogják kihasználni.

— A gazdag Magyarországra nem nagy csapást jelent ez a bojkott, kivéve a városok és elsősorban a milliós Budapest szegény munkásnépét, de Ausztria népére a bojkottmanőver a végpusztulást jelenti.

— Azért megegyeszer figyelmeztetünk minden komoly zsidót és marxistát a határozat keresztülvitele előtt arra, hogy a bécsi nép túlrelme nagy, de mégsem olyan nagy, hogy ezt az élete ellen irányított halálos merényletet ostoba megadással elviselje. A bécsi nép élniakarsán meg kell a southamptoni embertelen parancsnak törnie!

A lap ezután feltűnően kiemelve közli Haller István kultuszminiszternek egy bécsi lapudósító előtt tett nyilatkozatát:

— A bojkott elsősorban azt a munkásságot érinti, amelynek állítólagos érdekében azt rendezték. Ha a bojkott miatt az a liszt, melyet Amerikában vásároltunk, nem fog Budapestre jutni, az elsősorban a fővárost és annak legkevésbé ellátott munkásnépét fogja legerősebben sújtani.

— A külföld munkásai tehát mindenképp a magyar munkásság ellen cselekesznek, s ha az osztrák munkások engednek a bojkottnak, egyenesen merényletet követnek el saját gyomruk ellen, mert mi máris abban a helyzetben vagyunk, hogy az Ausztriába irányított élelmicikkeket visszatartjuk, s esetleg máshová irányíthatjuk.

HIREK

— A Máv bérbeadásának ügyével foglalkozik mai vezető cikkünk, melyben erélyesen tiltakozunk az országra nézve katasztrófális jelentőségű szerződés ellen. A nemzetgyűlés tegnapi ülésén, mint lapunk első oldalán olvasható, a miniszterelnök megcáfolja ugyan a tényeket, de a szándékot nem tagadja. Ilyképen vezető-cikkünk semmit sem veszít tárgyilagosságából és mindenképen megfelel annak a visszhangnak, mely a Máv bérbeadásának hírére a keresztyén magyar társadalom lelkében fakadt.

— Az ébredő magyarok egyesületének ismert ügyében Debrecen város polgármesteréhez és Hajdu vármegye alispánjához a következő távirati rendelet érkezett:

„Az ébredő magyarok egyesülete törvényhatóság területén működő fiókjainak vizsgálata folyamán az egyesületi helyiségek iratai, irattárak és pénztárak zárlata csak az anyag kivizsgálásáig tartandó fenn. A legstürögsebben lefolytatandó vizsgálat az egyesület alapszabályszerű működését eddig már kézhez vett alaprendelet értelmében nem gátolhatja. Alárendelt hatóságánál ez irányban táviratilag intézkedjék. (36374. (Belügy-miniszter.)“

Tehát az ébredő magyarok egyesületének fiókjai továbbra is folytathatják alapszabályszerű működésüket. Az egyesület ellen tett feljelentések alapján kicsikart vizsgálatnak már is megvan a következménye: százával jelentkeznek felvételre az új tagok.

— Az egyetem évzáró ünnepélye. A debreceni tudományegyetem évzáró ünnepe hétfőn délelőtt folyt le előkelő közönség jelenlétében. Az ünnepélyen részt vett az egész városi tanács is, melynek hétfői ülése ennek következtében elmaradt.

— Lemondott a Közellátási igazgatója. Ifj. Schwartz Vilmos, a Közellátási Hivatal agilis és önzetlen gondolkodású igazgatója és a páholyok buzgó kincstárnoka, mint feltétlenül megbízható forrásból közlik velünk, tegnap benyújtotta állásáról való lemondását Hubert Ottó városi főispánhoz. A Közellátási Tanács ma délután 5 órakor tárgyalja a lemondott igazgató kérelmét és minden valószínűség szerint hálás köszönetet szavaz Schwartz Vilmosnak a közellátás fajszerű vezetéséért és őszinte sajnálkozását fejezi ki a házi pénztárnak az igazgató távozása folytán ráváró veszteségeikért... A Tanács mai ülésén egybéként részt vesz Hubert kormánybiztos is.

— Gioletti hivatalba lépése. Gioletti miniszterelnök hivatalba lépése alkalmából megleghangú táviratot küldött az angol és francia kormányoknak. Gróf Sforza az új kormány külügyminisztere legközelebb Londonba és Párisba utazik.

— Eltűnt lovak. Beleznai István gyulai lakostól elloptak 4 lovat 44 ezer korona értékben Sajtos Mihály és Sztójka Iván tótkomlói cigányok. Nem lehetetlen, hogy a megszálított területre szállították, de a rendőrség itt is folyamatosan tette a nyomozást.

— Közalkalmazottak beszerzési csoportjának közleményei. Értesítjük tagjainkat, hogy szerdától kezdve cukrot és sacharint fogunk kiosztani május és június hónapokra. Tényleges alkalmazásban állók kizárólag testületeik útján kaphatják meg járandóságukat. Nyugdíjasok f. hó 23-tól 26-ig a csoport irodájában (földszint 13. sz.), testületek pedig az ugyanott átveendő minta szerint két példányban beadandó kimutatások alapján és a beadás sorrendjében f. hó 28-tól kezdve. Ugyanez idő alatt a július 15-ig járó listát is kiadatik. Figyelmeztetjük érdekelt tagjainkat, hogy a szalonna árba befizetett összegekből visszajáró különbözeteik átvétele végett, a 44. sz. szelvény bemutatása mellett, f. hó 26-án délig saját érdekükben jelentkezni sziveskedjenek, mert ez időn túl visszafizetéseket nem eszközölhetünk. Mai naptól kezdve tököket árusítunk kedvezményes áron.

— Hubert Ottó kormánybiztos titkára. A belügyminiszter dr Fráter Iván miniszteri fogalmazót a debreceni kormánybiztos főispán mellé osztotta be, ahol a titkári teendőket fogja ellátni.

A magyar néphagyományt kutató szövetség (Folk lore Fellows) debreceni szakosztálya f. hó 24-én, csütörtökön délután 5 órakor tartja alakuló gyűlését a vármegyháza dísztermében. Ez alkalomra körünkbe érkezik dr Sebestyén Gyula, a Magyar Néprajzi Társaság tagja, hogy az érdeklődő közönség főként a fő- és középiskolai ifjúság előtt, akikre első sorban számít a szövetség, maga magyarázza meg a szövetség törekvéseinek rendkívüli jelentőségét, a népi hagyományok (népköltés, népművelés, népzene, néphit, babonás szokások stb. stb.) mindenre kiterjedő gyűjtés mikéntjét, a gyűjtött anyag rendezését és tudományos értékesítését. Ez a munka, mely minden valamirevaló magyar lelket kell, hogy érdekeljen, ma több, mint egyszerű kulturális tett: nemzeti hagyományainknak, egyéniségünknek és jövőnknek biztosítása, röviden maga a magyar irredentizmus. A szövetség vezetősége, miután a helybeli fő- és középiskolák ifjúságát már belevonta ez ép oly gyönyörködtető mint nagyjelentőségű munkába, bejárja a hajduság minden nevezetesebb gócpontját, pályadíjakat tűz ki, a becesebb gyűjteményeket külön is megjutalmazza, sőt közzétételüket a Kisfaludy Társaság e nemű vállalatában elősegíti. Mint halljuk, a helybeli pénzintézetek maguk is nagyobb adományokkal támogatják e hazafias és tudományos missziót, irószerekkel pedig a dán, norvég, svéd és finn Folklore Fellows fogják ellátni a gyűjtők lelkes csapatait. — Az alakuló gyűlésre hát minden múltbeli debreceni hölgy és férfi megjelenését szívesen látja a szövetség vezetősége.

— Vörös katonák igazolása. A debreceni fogolytábor igazoló-bizottsága, amelynek elnöke a város egy kiküldöttje, tagjai pedig a kir. ügyészség, a rendőrség és a katonaság képviselői lefolytatta a vörös katonák igazolását. Ez alkalommal 1674 egyént kellőleg igazoltak, ellenben 10 vörös katonára ellen terhelő adatok merültek fel, akiket nem igazoltak. Az osztrák honosokat (akik a nagypénteki ellenforradalom után kerültek hurokra) Budapestre átadták a követtségnek továbbítás végett.

— Kecskeméti rendkívüli közgyűlése. Mint Kecskemétről jelentik, dr Fáy István kormánybiztos-főispán kedd délutánra rendkívüli közgyűlést hívott össze, mely az Ébredő Magyarok és a Héjjas-különítmény megtámadásának ügyével fog foglalkozni. A közgyűlésen, mely rendkívül érdekesnek és mozgalmasnak ígérkezik, dr Magyar József fogja az előterjesztést megtenni.

— Korteszűlések a vidéken. A június 27-ére kitűzött pótválasztásokra nagy erőfeszítéseket tesznek a pártok. Ugy a keresztyén egyesülés, mint a kiszegapárt részéről korteszűlések vannak a miniszterek. Püspökkládsányban, Kabán, Hajduszoboszlón és Nádudvaron Haller István, és Bénérd Ágoston miniszterek mondtak korteszűléseket a pótválasztásba kerülő dr Jambory Kálmán és dr Dáner Béla (keresztyén egyesülés) jelöltek mellett. Ugyanide várják nagyváradi Szabó István közéleti miniszter is, aki Kiss Ferenc és dr Czeglédy Mihály kiszegapárti jelöltek támogatására jön. Ugyancsak vasárnap mondtak beszédet F-józsán, H-böszörményben és H-dorogon Dinich Vidor nemzetgyűlési képviselő, aki tanádr dr Kovács József, az ellenzéki keresztyén nemzeti párt jelöltjét támogatta Friedrich István megbízásából, mert a pártvezér betegsége miatt nem jöhetett. A hajduböszörményi kerületben híre járt, hogy gróf Bethlen István belépett a kiszegapártba, melynek központja teljes erővel támogatja.

— Ócska iskolai könyveket a legmagasabb árban vásárol a Csáthy-tudományegyetemi könyvkereskedés. — Aki az ócska iskolai könyveit Csáthynak adja el, a jövő évi összes tankönyv és írószerek szükséglete biztosítva van. Előjegyzéseket a jövő iskolai évre már most elfogad Piac-utca 8. sz. alatt.

— Már nem Peterfia 53, hanem Rákóczi-u. 23 alakítja újjá rossz nyakkendőit

KIS HIREK

Ellenkormányt alakítottak a horvátok Susákon és pedig az olasz csapatok támogatásával és védelme alatt. Ugyáltszik, inkább keresnek békés megegyezést az olaszokkal, mintsem továbbra is túrják a szerbek elviselhetetlen zsarnokságát. E tényből kifolyólag az olasz-szerb ellentét még inkább kiélesedett.

A budapesti szállodák ismét fölemelték a szobák árait. A keserves lakásviszonyok még sulyosabbá lettek.

Sztrájkokkal küzd most már, amerikai példára, a francia fogyasztó közönség is a túrhetetlen drágaság ellen. A kereskedelmi és ipari árucikkek ára a közönségnek alig egy heti állhatatos kitartása folytán, zuhanásszerűen esett; némely cikkek felényire csökkent az ára. — Talán mi magyar fogyasztók is megpróbálkozhatnánk evvel a bevált módszerrel? Ha egyáltalában lehetne nálunk közszellemről beszélni.

Próbára teszik a fodrászokat, amennyiben a hivatalos lap szerint a maximális árakat próbaképpen felfüggesztik, de a kívánt árakat ki kell függeszteniök.

Ujabb halasztást kértek a békeszerződés aláírására a törökök, akik nem fogadják el a sulyos feltételeket olyan könnyen, mint mi.

Sulyos beteg a volt németcsászárné, aki szervi szivbajban szenved Hollandiában.

Ujabb árdragítás alkalmával tekintik egyes üzletek a csak két napja tartó osztrák bojkottot. Az Országos Központi Árvizsgálóbizottság az illetőket a legszigorubb büntetés eljárásával fenyegeti meg.

Titkoszatos tüzurkálók dolgoztak Győrött is, ahol két katonatisztet sebeztek meg tetanuszszal mérgezett tüvel.

TÁVIRATOK

Ujabb lengyel győzelem

Varsó, június 21. (Szikratávirat) A lengyel vezérkar jelentése szerint a lengyel lovasság körülfogta egy teljes vörös hadosztályt és sok hadianyagot és hadiszert zsákmányolt.

A német kárpótlás

Páris, június 21. (Szikratávirat) Millerand miniszterelnök több állami férfi és politikus kíséretében Hythébe utazott, hol Lloyd Georgeal fog találkozni. A két kormányfő a német kárpótlás nagysága és a fizetés módzatai felől fog Hythében tanácskozni.

A Duna-bizottság alakulóülése

Páris, június 21. (Szikratávirat) A nemzetközi Duna-bizottság vasárnap tartotta alakuló ülését, melyen Csonka-Magyarországot dr Miklós Ödön államtitkár képviselte. A bizottság megalakulása után nyomban hozzá fogott működésének megkezdéséhez.

— Lejárt pályázatok. A tanács által meghirdetett zeneiskolai igazgatói állásra Westprémi Andor titkár, P. Nagy Zoltán helyettes igazgató, Sztára Sándor zenetanár és Mihó Ernő ceglédi zeneiskolai igazgató; a kórház-ellenőri állásra pedig Lángh János n. irnok, Kiss Sándor városi számtiszt, Kusnyák János műbutorasztalos, hadirokkant, Becskő József tüzérfőhadnagy, Kormos Endre joghallgató, Nagy István bankpénztáros, Borsos János bankgyakornok, és Nagy Lajos segédcényvivántartó pályáztak.

— Dolgozik a pesti Fekete-kéz. Budapesti tudósítónk közlése szerint, ott vasárnap délután két izben is nyilvánította gyilkos szándékait a Fekete-kéz keresztyénellenes maffiája. Zúlovsky Antal 16 éves, gimnáziumi tanuló a Rákóczi-uti villamoson szurták meg kezén 4 tüszurással, s a Rókus-kórházban vették ápolás alá, Lehót József őrmestert pedig a Hűvösi völgyi villamoson érte el a Fekete-kéz és szintén késszurással akarta életétől megfosztani. Az Uj Szt. János kórházban vették ápolás alá.

— Rendőri hír. Az ellopott cigarettatárca-gyűjtemény. Loránt József, az Urkocsis-Egylet titkára, akinek lakásából legutóbb ellopták 250 ezer korona értékű cigarettatárca-gyűjteményét, 5000 korona jutalmat tűzött ki a lopás nyomravezetőjének.

Színház

Színházi és mozgószínházi irodák jelentése.

* **Bemutató Pethes Imrével.** A Nemzeti színház idei szezonjának legnagyobb sikertű drámai újdonságát mutatja ma be a Víg-színház. A császár és komédiás előadása a darab rendkívüli cselekményénél és hatásos voltánál fogva is érdeklődésre tarthat számot. De külön érdekesége lesz a premiere előadásnak az, hogy a főszerepet Pethes Imre a Nemzeti színház művésze játssza, aki ez alakításával a fővárosi sajtó és a közönség tüntető elismerését vívta ki.

* **Egy dollárkirálynő kalandjai V.** Az 5-ik befejező részt mutatja be ma és holnap az Apollo. Előadások 5, 7, és 9-kor.

* **A bestia,** detektívtörténet 5 felvonásban. Hans Mierendorf főszereplésével az Urániában, csak 16 éven felüliek nézhetik.

* **Ravengár,** kalandor-regény 4 részben, 24 felvonásban. Csütörtökön kerül az Apollóban bemutatásra ez a hatalmas film, mely a budapesti közönséget valóságosan lázba hozta. — Jegyelővétel.

* **Az Arany Szinpad igazgatósága** az uri közönség óhajának engedve, megszerezte előadásai számára a legalkalmasabb debreceni nyári helyiséget és jelenleg az Angol királynő nyári helyiségében naponként előadásokat tart. Kedvezőtlen időjárás esetén a fehér-teremben játszanak. — Nívós előadás keretében zajos sikert aratott tegnapi bemutatóján az Arany Szinpad művész-személyzete.

— **Kellemes családi étkező** vidékiek találkozó helye a volt „Törő” most Buzás Lajos vendéglője Csapó-u. 14 (fedett kert-helyiség).

SPORT

A Debreceni Kereskedelmi Alkalmazottak Sport Egylete vasárnap délután tartotta országos atletikai versenyt, amely jó eredmények tekintetében bővelkedett, a rossz időjárás azonban a közönséget elriasztotta a verseny megtekintéséről. — **100 méteres síkfutás előnyverseny:** (2 előfutam után) 1. Papp Sándor DEAC 3 m. előny, 122 mp. 2. Balog Ferenc DTE 02 m. e. 3. Csallány Gábor DGASE 3 m. e. mellazélességgel nyerve, 05 m.-rel harmadik. **Magasugrás:** 1. Csejty Lajos BEAC 153 cm. 2. Szalay György DEAC 153 cm. Augusztnovics Győző 150 cm. **100 méteres ifjúsági II. oszt. síkfutás:** 1. Ladányi Barna DTE 124 mp. 2. Kelemen Miklós DTE. 3. Sejő Imre DTE 1 m.-rel nyerve, 1 m.-rel harmadik. **Súlydobás:** 1. Csejty Lajos BEAC 1248 m. Makai János MAFB 1014 m. 3. Gyarmathy Miklós DTE 978 m. **400 méteres síkfutás:** 1. Koszta Gyula BEAC 562 mp. Medved Árpád BEAC 3. Józán József DEAC 2 m.-rel nyerve, 3 m.-rel harmadik. **Távolugrás előnyverseny:** 1. Mihalovits Jenő DEAC 644 m. 40 cm. előny. 2. Hadházy Dezső DTE 613 m. előny nélkül. 3. Szegedy Lajos DEAC 598 m. 30 cm. e. 100, 200, 300, 400 m-es staféta futás ifjúsági: 1. DTE csapata (Sejő Imre, Kelemen Miklós, Ladányi Barna, Ugró László) 2 p. 25 mp. 2. DEAC csapata (Varga Gyula, Báthory István, Szathmáry Ernő, Bakóczy László) 30 m.-rel nyerve. **Diszkoszvetés:** 1. Csejty Lajos BEAC 3647 m. 2. Makay János MAFB 3040. 3. Gyarmathy Miklós 2961 m. **Magasugrás helyből:** 1. Urbanovits Károly DEAC 131 m. 2. Keszler József DTE 129 cm. 3. Szalay György DEAC 124 cm. **1500 síkfutás előnyverseny:** 1. Hadházy Géza DTE 250 m. előny idő 4 p. 278 mp. 2. Koszta Gyula BEAC előny nélkül. 3. Medved Árpád BEAC 20 m. e. 20 m.-rel nyerve, 3 m.-rel harmadik. **Gerelyvetés előnyverseny:** 1. Bácsi Péter HTE 4935 m. 10 m. e. Balla Zoltán DKASE 4845 m. 16 m. e. 3. Kovács László HAC 4825 m. 15 m. e. Csejty Lajos BEAC előny nélkül 4807 m. **Debreceni Buzás Lajos előnyverseny:** 1. Szathmáry Jenő DGASE 336 m. 85 cm. előny. 2. Hadházy Dezső DTE előny nélkül 332 m. 3. Balla Zoltán DKASE 326 m. 75 cm. előny. **1000 méteres ifjúsági síkfutás előnyverseny:** 1. Szathmáry Ernő DEAC előny nélkül 3 p. 9 mp. területi rekord. Weinberger Ferenc DTE 40 m. e. 3. Bakóczy Imre DEAC előny nélkül. 15 m.-rel nyerve, 10 m.-rel harmadik. **Diszkoszvetés ifjúsági előnyverseny:** 1. Nyilassy József DEAC 2885 m. 4. előny 2. Báthory István DEAC 2765 m. előny nélkül. 3. Varga Gyula DEAC 2590 m. 35 m. e. **5x100 m-es staféta futás:** 1. DTE csapata (Kürti Géza, Fejér Rudolf, Gyarmathy Miklós, Hadházy Dezső, Balog Ferenc) 1 p. 4. mp. 2. DEAC csapata csapata (Beckó József, Urbanovits Károly, Mihalovits Jenő, Csáky Gergely, Józán József) 5 m.-rel nyerve.

Bajnoki mérkőzés. DVSC—DEAC 4:0. Szép számu közönség nézte végig a bajnokságra új fontos mérkőzést. A vasutasok nem elégitették ki híreiket és durva, erőszakos játékot folytattak a szívesen és szépen játszó egyetemi csapat ellen. Bíró Káldy, DMTK.

DEAC 1b—DVSC 1b 3:0. A DEAC e győzelemével az első hely komoly aspiránsává lett.

Debr. Tornaegylet—Püspökladányi A. Club 3:2. A DTE gyegejéteket produkált.

Értesítjük

a Debreceni Női Felső Kereskedelmi Iskola 1915. június 21-én érettségizett növendékeit, hogy az öt éves találkozózt forgalmi akadályok miatt egyelőre elhalasztjuk.

ERDELYI KATA.

KÁRDOS MÁRIA,

APOLLO	URANIA
Kedd Szerda	Szerda
Egy dollárkirálynő kalandjai V.	A bestia
Befejező rész: „Matt”	Detektívtörténet 5 felvonás
kalandortörténet 5 felvonás.	Főszereplő Hans Mierendorf Csak 16 éven felüliek nézhetik.
Előadások 5, 7 és 9-kor.	Előadások 7 és 9-kor.

Meghívó

A Debreceni Mezőgazdasági Gépgyár Részvénytársaság rendes közgyűlését

az 1919-ik üzletéről az 1920. évi június 30-ikán, délután 5 órakor Debreczenben a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank üzleti helyiségében (Szent Anna u. 13. sz.) tartja meg, melyre a részvényesek azzal a figyelmeztetéssel hivatnak meg, hogy szavazati jogával a közgyűlésen személyesen vagy írásbeli meghatalmazással igazolt megbízott által csak oly részvényes élhet, kinek részvénye legkésőbbben a közgyűlést megelőző év utolsó napján nevére iratott és a részvénykönyvbe bevezetett s egyttal részvényét le nem járt szelvényeivel együtt társaságunk pénztáránál, vagy Debreczenben a Debreceni Ipar és Kereskedelmi Banknál, vagy Budapesten az Egyesült Budapesti Fővárosi Takarékpénztárnál legalább is 5 nappal a közgyűlést megelőzőleg letette.

Az évi jelentés, mérleg s az ezekre vonatkozó összes adatok társaságunk üzleti helyiségében (Vargakert, Gyár elep) az üzleti órák alatt a folyó évi június 22-ikétől kezdődőleg megtekinthetők.

AZ IGAZGATÓSÁG.

TÁRGYSOROZAT:

1. Az igazgatóság jelentése és számadása az 1919-iki üzletéről és indítványa az évi nyereség felosztása iránt.
2. A felügyelőbizottság jelentése.
3. A mérleg megállapítása és a nyereség iránti határozathozatal.
4. A felmentés iránti intézkedés.
5. A társaság alaptökéjének felemelését és ennek elhatározása esetén az alapszabályok 4-ik szakaszának módosítását tárgyzó igazgatósági indítványok.
6. 2 betöltetlen igazgatósági tagsági helynek választás útján való betöltése.
7. Az igazgatóság és felügyelőbizottság díjazásának megállapítása az 1920-ik üzlet-évre.

Speciel Irógép-javító műhely!!

Van szerencsénk T. üzletfeleink tudomására hozni, hogy irógép nagy javító műhelyünket a Record gépiró iskolával összevonva a ref. Püspöki palotában megnyitottuk, ahol a szakiskola vezetésén kívül az összes rendszerű irógépek, számoló és National pénztárgépek szakszerű javítását jótállás mellett vállaljuk. Új és használt gépek vétele és eladása. Irógépek, kellekek és alkatrészek állandóan raktáron.

Szabó Zoltán és Társa

irógépvállalata és Record gépiró iskolája. Debrecen, ref. püspöki palota.

Bélyeggyár és véső-intézet
PAULÓ I.
Batthyányi-u. 22.
Telefon: 1365.

Ha szép akar lenni? Korzó arezkrémet és szappant használjoni!

PARFÜMÖK prima minőségűek. Pipere szappanok. Mindenféle piperealkalmak. kötszerek, irrigátor felszerelések, gummi áruk, BAZDASÁGI CSIKKOK, krosztin stb. legelősebben szerepeltek te a

Korzó Droguerában Piac-utca 42.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Eladó
Csapó-kert, Kuruc-utca 110 szám alatt levő, mint egy 5-6000 cement fél darab téglá Megtekintés után értekezhetni Debreceni Gazdák Bankja — Kossuth-u. 17.

Vadászfegyver
tizenhatos lan-aster eladó. Megtekinthető Nap-utca 22. sz. a.

Vecsey Antal
vizsgázott fogtechnikus
Szent Anna-utca 6. szám.
FOGHUZÁS FOGTÖMÉS

Koros Sándor
férfi-szabó üzletében Piac-u. 60.
Saját készítésű elegáns férfi öltönyök kaphatók.

Egy
takarógép kéveköte eladó.
Kigyó-u. 36.

Gazdák figyelmébe
Aratást és szénakaszálást a legelőnyösebben vállalkozók. Aratógazdák érdeklődhetnek: Pavillon lak-tanya, Élelmezési hivatal.

Csösz
keresnek bírósági tisztviselőket Postakerti munkáskertbe Járásbíróság föld-szint 7. ajtó.

Zongorázni
tanítok jó eredménnyel kezdőket, haladókat. Egy-malom-utca 6.

FORGÁCS I.
MŰRÉS, Bádgos-utca.

Értesitem a tisztelt **FEKETÉRE** megbízóimat, hogy és mindenféle színre festek. Tisztító férfi és nő ruhákat legkényesebb igényeknek megfelelően 8 nap alatt, gyors vagy sürgős esetekben soron kívül 48 óra alatt kifogástalanul készítem. — Becses pártfogást kér

Hungária gőzmosó és kelmefestő vegy-tisztító vállalat
Debrecen, Péterfia-u. 4. Telefon 399.

Eladó kisbirtok
a hosszupályi köves uton 12 kat. hold aljas barna homok tanya nélkül eladó, Dezső László Maróthy-utca 19. szám.

Mindennemű kalaptisztítást és alakítást elfogad
M. Nagy Mihály
kalapos mester Péterfia-u. 8. (Saját ház.)
A ref. főgimnáziummal szemben. Ugyanott állandó nagy választék kész kalapokban. —

Eladó házhely és veteményes
Kossuth-utcai temetőnél 10 parcella 500 négyszög-ölel, körülkerített pusztaföld eladó. — rendőrlégénységnek különösen alkalmas — Dezső László irodája Maróthy-utca 19. sz.

Kovács és Kazánszenet, Akác műfát, Romancementet, Tüzi-fát vagonfételben és métermázsánként azonnali szállításra ajánlok

Polyánszky Orest tüzifa és szén-kereskedő
Szoboszlai-ut 1. sz. Miklós-utca végén.
Vidéki rendelést is eszközölk.

Eladó hizialó
vágóhidnál 2641 négyszögöl területű 2 szoba, konyha, kamara minden hozzávalókkal eladó. — Dezső László irodája Maróthy György-utca 19. sz.

Családi ház
Faragó-utcán 6 szobás lakás hozzávalókkal sarokház, Csapó-utcai villamoshoz 2 percnire eladó. Dezső L. irodája Maróthy-u. 19.

Kiadja: **MAGYAR NEMZETI KÖNYV- ÉS LAPKIADÓVÁLL. R.-T.**